

Stockholms
universitet

2020-05-13

1 (7)

Studieanvisning

Rektorsprogrammet, 30 hp

UC620U

Delkurs: Etik och juridik i ledarskapspraktik, 2.5 hp

HT 2020

Kursansvarig:
Rebecca Adami (rebecca.adami@edu.su.se)

Rektorsprogrammet

-ett samarbete mellan Företagsekonomiska
institutionen, Juridiska institutionen,
Statsvetenskapliga institutionen och Institutionen för
pedagogik och didaktik (vårdinstitution)

Telefon: 08-16 20 00 (vxl.)
E-post: rektorsprogrammet@edu.su.se
Web: www.edu.su.se

Inledning

Kursens syfte

Kursen syftar till att stärka skollärares juridiska och etiska förmågor på vetenskaplig grund. Detta innefattar att formulera syfte och frågor som går att undersöka i relation till juridiska ramverk och avvägningar; att beskriva etiska dilemman sakligt och nyanserat; att granska och analysera etiska dilemman med hjälp av etiska begrepp och perspektiv; samt att argumentera för strategier och handlingar som tagits/bör tas utifrån en etisk analys.

Kursens innehåll

Delkursen behandlar etiska och juridiskt relevanta intressekonflikter i förskola och skola. Problematiska händelser från deltagarnas egna ledarskapspraktiker bearbetas ur ett etiskt ledarskapsperspektiv med beaktande av rättsliga aspekter. Den huvudsakliga aktiviteten består i att skriva en reflekterande text och därvid använda kurslitteratur, föreläsningar, kollegial handledning av det professionsrelevanta skrivandet samt vetenskapsnära professionshandledning ledd av pedagoger och jurister. Skrivuppgiften utgör kursens examinationsuppgift. Tillvägagångssättet är formativt, dvs. samma text bearbetas och byggs på under kursens gång.

Kursens upplägg

Undervisningen i kursen bedrivs huvudsakligen i seminarieform och löper under läsåret med kollegial handledning av det professionsrelevanta skrivandet samt vetenskapsnära professionshandledning ledd av pedagoger och jurister. Kursen examineras genom en skriftlig och en muntlig uppgift.

Seminarieledare H20A: Mie Josefsson; H20B: Ylva Ståhle

Seminarieledare H20C: Rebecca Adam; H20D: Karin Gunnarsson

För datum, tider och salar se [länk till TimeEdit](#)

Schemat finns även på lärplattformen under ikonerna Kalendarium.

Upptaktsdag

Under eftermiddagen presenteras "Etik och juridik i ledarskapspraktik" av den seminarieledare från Institutionen för pedagogik och didaktik som kommer att leda gruppens arbete. Varje grupp (A, B, C, D) delas också in i mindre basgrupper som under kursens fortsättning har till uppgift att ge varandra kollegial handledning av professionsrelevant skrivande.

Seminarium 1

Vid detta seminarium startar kursen "Etik och juridik i ledarskapspraktik" genom en föreläsning om Ledarskap och etisk kompetens. Därefter ger deltagarna varandra stöd i basgrupperna för att identifiera och välja en etiskt problematisk händelse eller situation som ska utgöra fokus för det egna reflektiva skrivandet under resten av kursen. Skrivuppgiften introduceras av seminarieledaren. Bekanta dig med kurslitteraturen inför seminariet.

Arbetsuppgifter inför seminarium 2

Läs kurslitteraturen och börja författa en text som handlar om den etiskt problematiska händelse eller situation som du valt ur ditt yrkesliv som rektor eller förskolechef. Ge texten en titel, ange ett syfte, beskriv sammanhanget samt redogör för själva händelsen. Relatera därefter till relevanta rättsliga aspekter. Börja också fundera över och formulera text om händelsen ur ett etiskt ledarskapsperspektiv, med stöd i föreläsningen och kurslitteraturen. Tänk också på att examinationsuppgifter som lämnas in till Stockholms universitet blir offentliga allmänna handlingar. Därför ska du från första början avidentifiera alla namn, såväl på personer som skola och huvudman, i din text. Använd fiktiva benämningar i stället för de verkliga. Det är också möjligt att ändra genus och ålder på inblandade personer, i den mån dessa uppgifter inte spelar någon roll för din problematik.

Lägg upp din text på lärplattformen, i den mapp som är skapad för din basgrupp, senast tio arbetsdagar före nästa seminarium.

Läs övriga gruppmedlemmars texter före seminariet och förbered arbetet i basgrupperna med kollegial handledning av professionsrelevant skrivande med hjälp av frågorna som givits av gruppleddaren, se nedan. Ta med gruppens texter till seminariet.

Seminarium 2

Kursen fortsätter vid detta seminarium med kollegial handledning av professionsrelevant skrivande. Vetenskapsnära professionshandledning ges av seminarieledaren samt av en lärare med juridisk kompetens.

- Är undersökningsfrågorna formulerade på ett sätt som går att undersöka i relation till juridiska ramverk och avvägningar?
- Är det etiska dilemmat beskrivet på ett sakligt och nyanserat sätt? Ge exempel på var i texten du finner bra exempel på detta. Ge exempel i texten där skeendet behöver beskrivas mer sakligt och nyanserat.
- Är det etiska dilemmat granskat och analyserat med hjälp av kurslitteraturens etiska begrepp och perspektiv? Var i texten ser du exempel på väl använda begrepp i analys? Ge exempel på var i texten analys av dilemmat utifrån etiska begrepp och perspektiv görs på ett fördjupat sätt?
- Finns en reflektion i diskussionsdelen kring argument för strategier och handlingar som tagits/bör tas utifrån den etiska analysen?

Arbetsuppgifter inför internatet

Till internat IV är uppgiften att bearbeta den tidigare skrivna texten samt att vidareutveckla det etiska ledarskapsperspektivet. Kort uttryckt ska du använda etiska begrepp och resonemang ur den obligatoriska kurslitteraturen för att analysera din händelse/situation. Avsluta din text med en diskussion där du kritiskt granskar vilka följder de förda resonemangen har för ditt eget ledarskap, anknyt tillbaka till det syfte du angivit i början av texten.

Lägg upp din text på lärplattformen den mapp som är skapad för din basgrupp, senast tio arbetsdagar före internatet. Läs övriga gruppmedlemmars texter före internatet och förbered kollegial handledning av professionsrelevant skrivande. Ta med gruppens texter till internatet.

Internat IV

Vid internatet fortsätter kursen "Etik och juridik i ledarskapspraktik" efter första dagens lunch med vetenskapsnära professionshandledning ledd av en pedagog, kollegial handledning av professionsrelevant skrivande i basgrupperna samt förberedelse inför gruppens presentation dag 2.

Varje grupp organiserar ett pass för övriga deltagare för dagen därpå (ca 45 minuter), där åhörarna aktivt engageras i ett erfarenhetsutbyte. Innehållet i presentationen väljer varje basgrupp själv, med inspiration från de texter som gruppens medlemmar skriver. Utifrån den diskussion som då sker kan var och en ta till sig tankar och synpunkter för att ytterligare bearbeta sin text inför den slutliga inlämningen för examination.

Inlämning för examination

De färdiga texterna ska lämnas in på lärplattformen för examination senast två veckor efter internatet; **H20A+B 17/5 2021, H20C+D 20/5 2021**. Inlämningen görs i lärplattformen under "examination".

För att examinationen ska vara godkänd förutsätts att den är inlämnad inom ramen för de tidsangivelser som angetts. Som betyg på hela kursen används en tvågradig kunskapsrelaterad betygsskala, godkänd eller underkänd.

Det är viktigt att examinationen lämnas in i tid enligt vad som anges. Examination som inkommer efter angivet datum eller en icke godkänd text där komplettering inte inlämnats inom angiven tid medför att kursdeltagaren får lämna in examinationen i resterande examinationersmappen, uppsamlingstillfällen för examinering av resterande examinationer sker 25 maj under vårterminen och 25 november under höstterminen.

Villkor för obligatorisk närvaro.

Deltagande vid internat och seminarier är obligatoriskt och villkoren för delkursen anges här:

Vid frånvaro på introduktionen (upptaktsdagen) ska du läsa studieanvisningen och Power Point-presentationen som läggs upp på lärplattformen. Identifiera din basgrupp och var gärna i kontakt med deltagare i den. Förbered uppgift inför seminarium 1.

Vid frånvaro på seminarium 1: Delta vid intilliggande seminarium eller nästa seminarium kommande termin. Kontakta rektorsprogrammet@edu.su.se som ger dig information och bokar in dig på nytt datum.

Vid frånvaro på seminarium 2: Eftersom basgrupperna arbetar med kollegial handledning av professionsrelevant skrivande samt vetenskapsnära professionshandledning ledd av pedagog och jurist är detta ett seminarium som är viktigt att närvara vid. Vid frånvaro kontakta rektorsprogrammet@edu.su.se som bokar in dig på nytt datum.

Vid frånvaro på internat 4: Delta vid intilliggande internat samma termin eller nästa internat kommande termin. Kontakta rektorsprogrammet@edu.su.se som ger dig information och bokar in dig på nytt datum.

Förväntade studieresultat

Efter kursen förväntas kursdeltagaren kunna:

- visa god förmåga att göra avvägningar och bedömningar av etiska dilemman i den egna verksamheten samt föra resonemang om rättsliga aspekter i relation till sådana dilemman,
- visa god vetenskaplig förmåga att identifiera problem; formulera syften/frågor; beskriva nyanserat och opartiskt; analysera; samt argumentera för handlingar i den egna verksamheten.

Betygskriterier

För att få betyget Godkänt krävs att kursdeltagaren i sitt arbete:

- Formulerat undersökningsfrågor på ett sätt som går att undersöka i relation till juridiskt ramverk och juridiska avvägningar.
- Beskrivit ett etiskt dilemma på ett sakligt och nyanserat sätt.
- Granskat och analyserat ett etiskt dilemma med hjälp av kurslitteraturens etiska begrepp och perspektiv.
- Reflekerat kring argument för strategier och handlingar som tagits/bör tas utifrån den etiska analysen.
- Följt de formella krav som angivits gällande referenshantering.

Fusk och plagiat

Fusk

Som student vid Stockholms universitet ansvarar du för din egen utbildning. Som en del i ditt ansvar ingår att känna till de regler som finns för studier, examination och för att vistas i lokaler och utnyttja resurser.

- du får inte med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöka vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars ska bedömas,
- du får inte störa eller hindra undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen.

Plagiat

Det är givetvis tillåtet att citera andra källor, men såväl direkta citat som indirekta referat måste alltid vara försedda med korrekta och fullständiga referensuppgifter. Att kopiera eller skriva av ett kortare eller längre avsnitt och ange sig själv som författare till texten är förbjudet. Det betraktas som plagiat. Man får inte heller kopiera sina egna texter som man fått godkända i andra kurser, s.k. självplagiat. Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (detta innefattar även delar av en text och enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer. Plagiat kan även anses vara fallet om du använder andras text så att du får den att framstå som din egen. Andras text kan exempelvis utgöras av kurslitteratur och/eller texter du funnit på nätet eller en studiekamrats hemtentamen. Plagiat betraktas som ett grundläggande brott, inte enbart mot en etablerad forskningsetisk kod, utan även mot ett allmänt förhållningssätt vad gäller egna och andras texter. Plagiat är otillåtet fusk och kan leda till avstängning. Vid SU kontrolleras texter mot en databas.

Kursvärdering

Kursen utvärderas genom en digital enkät som blir tillgänglig vid kursens slut. Länk till kursvärderingen läggs ut på lärplattformen.

Kurslitteratur

Obligatorisk litteratur (en bok, en artikel, ett kapitel)

Välj en bok: Starratt och/eller Irisdotter

- Starratt, R. (2012). *Etiskt ledarskap*. Malmö: Liber.
- Irisdotter Aldenmyr, S., Paulin, A. & Grønlien Zetterqvist, K. (2012). *Etik i professionellt lärarskap*. Malmö: Gleerups

Kapitel:

- Orlenius, K. (2011). "Etik i rektors praktik – men hur?" i Blossing, U. (red.) *Skolledaren i fokus – kunskap, värden och verktyg*, (s. 73-92). Lund: Studentlitteratur.

Artikel:

- Colnerud, G. (2014). "Lärares yrkesetiska dilemma och den ökade juridifieringen i Sverige", *Journal of Applied Ethics*, 8(2), s.22-30

Valbar litteratur

Boström, V. & Lundmark, K. (red.) (2016). *Skoljuridik*. (4 uppl.) Malmö: Liber.

Collste, G. (2010). *Inledningen till Etiken*. Lund: Studentlitteratur

Dysthe, O., Hertzberg, F. & Løkensgard Hoel, T. (2011). *Skriva för att lära*. Lund: Studentlitteratur.

Olsson, S. (2011). "Offentlighet och sekretess – vad bör en skolledare tänka på?" I Blossing, U. (red.) *Skolledaren i fokus – kunskap, värden och verktyg*. Lund: Studentlitteratur.

Svedberg, L (2011) "Hur kan rektor orientera sig i olika värdesystem" i Blossing, U. (red.) *Skolledaren i fokus – kunskap, värden och verktyg*, (s.93-113). Lund: Studentlitteratur.

Werner, L. (2011). "Får rektor bestämma?" i Blossing, U. (red.) *Skolledaren i fokus – kunskap, värden och verktyg*, (s.39-54). Lund: Studentlitteratur.